

U bent vast bekend met de benaming van een aantal borgvertrekken, zoals de rode, blauwe, groene en gele kamer. Dit jaar is ‘liefde’ het thema van *Dag van het kasteel*, op 23 mei in de borg verbeeld tijdens de voorstelling over het huwelijk van Louisa de Sandra Veldtman. Laten we daarom in deze rubriek elke kamerkleur eens verbinden aan de rol van de liefde in het huisarchief.

Bij de kleur blauw denkt u wellicht aan ‘blauw bloed’, maar ‘blauw denken’ bestaat ook; rationeel en feitelijk. Subtiel in de briefcorrespondentie tussen borgheer Evert (1875-1952) en zijn vrouw Cateau (1879-1965) is de aanhef en groet in wederzijdse brieven. Je bemerkt daardoor iets over het humeur of wat de inhoud behelst. Een aanhef met ‘Lieve E’ is gunstig, ‘Beste E’ betekent een opdracht of zakelijke opmerking. Een afsluiting door Evert met ‘Ever yours’ is verlangend, ‘Je E’ een afzwakte vorm daarvan.

Liefde die attendeert.

Groen is de kleur van natuur, groei en hoop. De dichter Rhijnvis Feith bezoekt het landgoed als het bospark van de Sandra Veldtman kort daarvoor is opgeleverd, begin 19e eeuw. Hij bezingt zijn indruk op schrift, maar verwijst daarbij ook naar de afwezigheid van een – op dat moment - onmisbaar persoon:

*Maar toen ik van uw Berg op heel uw
aanleg uw’ aanleg staarde,
Werd ik slechts éénheid,
slechter één Paradijs ontwaar
Dan ach! volmaaktheid heeft haar zetel niet
op aarde - Louise miste er, en uw Berg
stond eenzaam daar!*

Liefde die verlangt.

Een meer intense kleur is rood. Niet in de minste plaats een riskante kleur, want symbool voor onder meer *passie*. Begin 20e eeuw blijkt dat één van de oudere mannelijke personeelsleden overspel heeft gepleegd met een dienstmeid. Het gevolg is een zwangerschap en dus de noodzakelijke biecht bij de borgheer. Die informeert zijn familieleden, die vol ongeloof reageren en niet begrijpen waarom juist deze geziene man – met vrouw en kinderen – dit heeft kunnen laten gebeuren. De man moet het landgoed verlaten en de dienstmeid wordt bij haar familie ondergebracht.

Liefde die corrumpeert.

Optimisme is één van de betekenissen van de kleur geel. Onderweg naar Den Haag heeft borgheer Jan (1838-1882) in de trein *Caxtoniana* van Edward Bulwer-Lytton herlezen, een Victoriaans essayistisch werk over maatschappij, moraal en cultuur. Uit dit werk citeert hij Lytton om de band tussen hem en zijn vrouw te beschrijven:

"A man's best female friend is a life of good sense and good heart, whom he loves, and who loves him." "Wilt ge zo voor mij blijven?", vraagt Jan aan Gerda. Hij voelt dat ze meer en meer naar elkaar toegroeien.

Liefde die bloeit.

Van alledaagse liefde tot liefde over de rand: het leven op een landgoed is evengoed de weerspiegeling van het gewone leven. Elke kamer van ieder menselijk hart heeft immers zijn eigen kleur: blauw, groen, rood en geel.

Peter Kamminga